

P6_TA(2005)0145

Gruntsūdeņu aizsardzība pret piesārņojumu *I**

Eiropas Parlamenta normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu (KOM(2003)0550 – C5-0447/2003 – 2003/0210(COD))

(Koplēmuma procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (KOM(2003)0550) ¹,
 - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu un 175. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija iesniedza priekšlikumu Parlamentam (C5-0447/2003),
 - ņemot vērā Reglamenta 51. pantu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu, kā arī Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas un Lauksaimniecības komitejas atzinumus (A6–0061/2005),
1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
 2. aicina Komisiju vēlreiz ar Parlamentu apspriesties, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai to aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod tā priekšsēdētājam nosūtīt šo nostāju Padomei un Komisijai.

¹ OV vēl nav publicēts.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2005. gada 28. aprīlī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/.../EK par gruntsūdeņu aizsardzību pret ķīmisko piesārņojumu un to kvalitātes pasliktināšanos

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ³,

tā kā

- (1) gruntsūdeņi ir vērtīgs dabas resurss, **kas kā tāds ir jāaizsargā pret tā kvalitātes pasliktināšanos un ķīmisko piesārņojumu. Tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz tām ekosistēmām, kas ir atkarīgas no gruntsūdeņiem, un uz gruntsūdeņu izmantošanu ūdensapgādei nolūkā to lietot uzturā;**
- (2) **gruntsūdeņi ir jāaizsargā tādā veidā, lai dzeramā ūdens labu kvalitāti varētu panākt ar vienkāršu attīrīšanu, kā tas izklāstīts 7. panta 2. un 3. punktā noteiktajos mērķos Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā ⁴;**

¹ OV C 112, 30.4.2004., 40. lpp.

² OV C 109, 30.4.2004., 29. lpp.

³ Eiropas Parlamenta 2005. gada 28. aprīļa Nostāja.

⁴ OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Lēmumu Nr. 2455/2001/EK (OV L 331, 15.12.2001., 1. lpp.).

- (3) ***jāsteno zinātniskās izpētes pasākumi, lai iegūtu labākus kritērijus attiecībā uz gruntsūdeņu ekosistēmu kvalitāti un aizsardzību. Ja tas ir nepieciešams, iegūtie dati jāņem vērā, īstenojot, respektīvi, pārskatot šo direktīvu;***
- (4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 22. jūlija Lēmumā Nr. 1600/2002/EK, ar ko nosaka Sesto Kopienas vides rīcības programmu ¹, ir noteikts mērķis sasniegt tādu ūdens kvalitāti, kas nerada negatīvas sekas un riskus cilvēku veselībai un videi;
- (5) ***gruntsūdeņi ir visjutīgāk reaģējošā un lielākā ES saldūdens krātuve un it īpaši tie ir galvenais avots sabiedrības apgādei ar dzeramo ūdeni. Aizsardzības līmenim pret jaunām izplūdēm, emisijām un noplūdēm ir jābūt vismaz salīdzināmam ar to virszemes ūdeņu aizsardzības līmeni, kuru ķīmiskās kvalitātes rādītāji ir labi. Piesārņojums vai kvalitātes pasliktināšanās bieži vien izraisa neatgriezenisku kaitējumu;***
- (6) lai aizsargātu vidi kopumā un jo īpaši cilvēku veselību, ***nedrīkst pielaut, jānovērš vai jāsamazina*** piesārņojošu vielu ***kaitīga koncentrācija*** gruntsūdeņos;
- (7) *Direktīvā 2000/60/EK ir iekļauti **norādoši** noteikumi par gruntsūdeņu aizsardzību un saglabāšanu. Saskaņā ar minētās direktīvas 17. pantu ir jāpieņem pasākumi, lai novērstu un kontrolētu gruntsūdeņu piesārņojumu, tostarp kritēriji gruntsūdeņu ķīmiskās kvalitātes labu rādītāju novērtēšanai, kā arī kritēriji ievērojamu un stabilu augšupejošu tendenču identificēšanai un tendenču maiņas sākuma punktu noteikšanai;*
- (8) ***jānosaka arī kritēriji, lai novērtētu, kādu ietekmi uz vidi var atstāt ūdens rezervju samazināšanās ūdens nesējslāņos. Saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 8. pantu, ir jāveic ūdenstilpju kvantitatīvā stāvokļa monitorings;***
- (9) ir jāizstrādā kvalitātes *standarti un* novērtēšanas metodes, lai varētu noteikt kritērijus gruntsūdens tilpju ķīmiskās kvalitātes rādītāju novērtēšanai;

¹ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

- (10) *gruntsūdeņu aizsardzība dažos apgabalos var prasīt izmaiņas lauksaimniecības/mežsaimniecības praksē, kas varētu novest pie ienākumu zaudēšanas. Šis jautājums ir jārisina, izstrādājot lauku attīstības plānus saistībā ar pārveidoto kopējo lauksaimniecības politiku;*
- (11) *ir jāanalizē, kā dalībvalstu piemērotie dažādie gruntsūdeņu kvalitātes standarti ietekmē vides aizsardzības līmeni un iekšējā tirgus darbību;*
- (12) *ir jānosaka kritēriji piesārņojošu vielu koncentrācijas ievērojamu un stabilu augšupejošu tendenču identificēšanai, ūdenstīrļu apjoma ievērojamas samazināšanās tendenču identificēšanai un tendenču maiņas sākuma punktu noteikšanai, ņemot vērā iespējamo kaitīgo ietekmi uz saistītām ūdens ekosistēmām vai atkarīgām sauszemes ekosistēmām;*
- (13) *saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 22. panta 2. punkta trešo ievilkumu no 2013. gada 22. decembra atceļ Padomes Direktīvu 80/68/EEK (1979. gada 17. decembris) par gruntsūdeņu aizsardzību pret dažu bīstamu vielu radītu piesārņojumu¹. Ir jānodrošina tā aizsardzības režīma nepārtrauktība, kas ir izveidots ar Direktīvu 80/68/EEK attiecībā uz piesārņojošo vielu gan tiešu, gan netiešu izplūdi gruntsūdenī, izveidojot saikni ar Direktīvas 2000/60/EK attiecīgajiem noteikumiem vai tos ietverot šajā direktīvā, lai saglabātu attiecīgo juridisko statusu;*
- (14) *ir jābūt skaidrībai attiecībā uz tām vielām, kuru izplūde ir jānovērš un jāierobežo, it īpaši saistībā ar zinātnisko informāciju par problemātiskām vielām, piemēram, vielām, kas izraisa endokrīnus traucējumus²;*
- (15) *saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punkta f) apakšpunktu gruntsūdeņu uzkrāšana un atjaunošana, pamatojoties uz atļauju, jāuzskata par pieļaujamu praksi un jāatzīst par vērtīgu metodi ūdens resursu apsaimniekošanā;*

¹ OV L 20, 26.1.1980., 43. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 91/692/EEK (OV L 377, 31.12.1991., 48. lpp.).

² Saistībā ar šo jautājumu skatīt Eiropas Parlamenta 1998. gada 20. oktobra rezolūciju par endokrīnus traucējumus izraisošām ķīmiskām vielām (OV C 341, 9.11.1998., 37. lpp.) un 2000. gada 26. oktobra rezolūciju par Komisijas paziņojumu par Kopienas stratēģiju attiecībā uz endokrīnus traucējumus izraisošām vielām — vielām, par kurām ir aizdomas, ka tās negatīvi ietekmē cilvēku un savvaļas dzīvnieku hormonālo sistēmu (OV C 197, 12.7.2001., 409. lpp.).

- (16) *ja iespējams, dalībvalstīm jāizmanto esošās statistiskās procedūras ar nosacījumu, ka tās atbilst starptautiskiem standartiem un veicina monitoringa rezultātu ilgtermiņa salīdzināmību starp dalībvalstīm;*
- (17) ir jāparedz pārejas pasākumi attiecībā uz laika posmu no šīs direktīvas īstenošanas dienas līdz Direktīvas 80/68/EEK atcelšanas dienai;
- (18) šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ¹,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants
Priekšmets

Ar šo direktīvu atbilstīgi Direktīvas 2000/60/EK 17. panta 1. un 2. punktam ir noteikti īpaši pasākumi, lai novērstu un kontrolētu gruntsūdeņu *ķīmisko* piesārņojumu. Šie pasākumi ir īpaši ietverti:

- a) kritērijus gruntsūdens ķīmiskās kvalitātes labu rādītāju *noteikšanai*,
- b) *kritērijus, lai saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK novērtētu ūdens krājumu ievērojamas samazināšanās ūdens nesējslāņos negatīvo ietekmi uz vidi un ilgtspējīgu attīstību*,
- c) kritērijus ievērojamu un stabilu augšupejošu tendenču identificēšanai un mazināšanai, kā arī tendenču maiņas sākuma punktu noteikšanai, *un*
- d) prasību novērst vai ierobežot piesārņojošu vielu netiešu izplūdi gruntsūdenī.

Šajā direktīvā ir sīkāk aprakstīta Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) daļā minētā prasība novērst vai ierobežot piesārņojošu vielu netiešu ievadīšanu gruntsūdeņos, kā arī visu gruntsūdens tilpju stāvokļa pasliktināšanos.

¹ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

Šī direktīva, ar ko tālāk pilnveido Direktīvu 2000/60/EK, pamatojas uz pieņēmumu, ka dalībvalstis un tās iestādes, kuras ir atbildīgas par ūdens resursu ilgtspējīgu pārvaldību, veiks visus nepieciešamos pasākumus, lai raksturotu un pārskatītu pazemes ūdenstilpju stāvokli. Šie pasākumi, kas izklāstīti Direktīvas 2000/60/EK II pielikuma 2. punktā, IV un V pielikumā, ietver gruntsūdens tilpju atrašanās vietas un robežu, to ģeoloģiskā un hidroloģiskā raksturojuma, kvantitatīvās un kvalitatīvās atjaunošanās spējas, ūdens sateces laukuma, tā ieguves vietu, kā arī pārmērīgas izmantošanas un piesārņojuma riska noteikšanu.

2. pants
Definīcijas

Šajā regulā papildus Direktīvas 2000/60/EK 2. pantā noteiktajām definīcijām piemēro šādas definīcijas:

- 1) **“gruntsūdens kvalitātes standarti”** ir *atsevišķas* piesārņojošas vielas, *piesārņojošu vielu grupas koncentrācijas līmenis* gruntsūdenī, kuru pārsniedzot, gruntsūdens tilpes vai gruntsūdens tilpju ķīmiskās kvalitātes rādītājus raksturotu kā sliktus;
- 2) **“ievērojama un stabila augšupejoša tendence”** ir statistiski, *kā arī no vides viedokļa*, nozīmīgs piesārņojošas vielas koncentrācijas pieaugums **gruntsūdeņos**;
- 3) **“netieša izplūde gruntsūdenī”** ir piesārņojošu vielu izplūde, *emisija un noplūde tiktāl, cik tā nav tieša izplūde gruntsūdenī Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 32. punkta nozīmē, bet var izraisīt gruntsūdeņu piesārņojumu vai to kvalitātes pasliktināšanos*;
- 4) **“piesārņojošu vielu ievadīšana gruntsūdenī”** ir piesārņojošu vielu tieša vai netieša izplūde gruntsūdenī cilvēka darbības rezultātā;
- 5) **“kvalitātes pasliktināšanās”** ir jebkura neliela antropogēni izraisīta un pastāvīga piesārņojošu vielu koncentrācijas palielināšanās gruntsūdeņos salīdzinājumā ar situāciju pārskata periodā;

- 6) **“fona koncentrācija” ir tāda vielas koncentrācija gruntsūdens tilpē, kuras apjoms neizraisa neskartu apstākļu antropogēnas izmaiņas vai arī tās izraisa tikai niecīgā apmērā;**
- 7) **“vēsturiski izveidojušās piesārņotas vietas” ir atkritumu likvidēšanas rūpnīcas, kuru darbība ir pārtraukta, kā arī citas novietnes, kurās apstrādāja, glabāja vai apglabāja atkritumus (vecas izgāztuves), novietnes, kurās atrodas apstādinātas iekārtas, kā arī citas novietnes, kas ir saistītas ar piesārņojošām vielām, kuras var izraisīt augsnes vai gruntsūdeņu piesārņojumu un kuras līdz šim nereglamentēja ar ES tiesību aktiem;**
- 8) **vielas “pamatkoncentrācija” gruntsūdens tilpē ir vidējā koncentrācija, ko pārskata gados — 2007. un 2008. gadā — noteica, pamatojoties uz uzraudzības programmām, kuras izstrādātas saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 8. pantu.**

3. pants

Kritēriji, lai gruntsūdens *tilpes* ķīmiskās kvalitātes rādītājus novērtētu un klasificētu kā labus

Lai veiktu raksturošanu saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 5. pantu, kā arī tās II pielikuma 2.1. un 2.2. iedaļu, **un klasificēšanu saskaņā ar minētās direktīvas 8. pantu un V pielikuma 2.4.5. un 2.5. iedaļu**, uzskata, ka gruntsūdens tilpes vai gruntsūdens tilpju grupas ķīmiskās kvalitātes rādītāji ir labi, ja:

- a) attiecībā uz jebkuru no vielām, kas minētas šīs direktīvas I pielikuma *B daļā* 1. slejā, **izmērītā šīs direktīvas I pielikuma 1. slejā minēto vielu koncentrācija, kas nepārsniedz 2. slejā norādītos kvalitātes standartus.**

Ja kādā gruntsūdeņu tilpnē vai gruntsūdeņu tilpņu grupā dabiskais, geogēni noteiktais kaitīgo vielu saturs, attiecībā uz kurām saskaņā ar šīs direktīvas B daļas I pielikumu ir noteikts gruntsūdeņu kvalitātes standarts vai atbilstoši šīs direktīvas II pielikumam papildus ir noteikts gruntsūdeņu kvalitātes standarts dalībvalsts līmenī, pārsniedz šo rādītāju, tad dabiskais saturs papildus paredzētajam gruntsūdeņu kvalitātes standartam definē arī pāreju no labas kvalitātes uz sliktas kvalitātes rādītājiem;

- b) attiecībā uz visām pārējām piesārņojošām vielām saskaņā ar šīs direktīvas II pielikumā dotajiem norādījumiem var pierādīt, ka vielas koncentrācija atbilst Direktīvas 2000/60/EK V pielikuma 2.3.2. iedaļas trešajā ievilkumā dotajai definīcijai.

Gruntsūdeņu kvalitātes standarti, ko piemēro ķīmiskās kvalitātes labiem rādītājiem, pamatojas uz humāniem un ekotoksikoloģiskiem kritērijiem saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 2. panta 33. punktā noteikto piesārņojuma definīciju.

Atbilstību standartiem nosaka, pamatojoties uz salīdzinājumu ar vidējo aritmētisko uzraudzības vērtību ikvienā tādas gruntsūdens tilpes vai tilpju grupas mērījuma punktā, kura atzīta par apdraudētu, pamatojoties uz analīzi, kas veikta atbilstoši Direktīvas 2000/60/EK 5. pantam. Mērījumus atsevišķos mērījumu punktos, kas neatbilst standartam, izmanto klasificēšanai tikai tādā gadījumā, ja saskaņā ar šīs direktīvas I pielikuma A daļā minēto ekspertu pārbaudi šo mērījumu punktu atzīst par gruntsūdens tilpes vai tās daļas raksturīgu piesārņojuma vietu.

Vēsturiski izveidojušās piesārņotās vietās pazemes ūdenstilpņu piesārņojuma novērtēšanu veic atbildīgā iestāde pēc tam, kad ir novērtēti riski veselībai un videi. Novērtējot gruntsūdens tilpes stāvokli, ūdens piesārņojuma novērtēšanu neņem vērā. Tilpes novērtēšanas un rehabilitācijas kritērijus jāietver upju baseinu apsaimniekošanas plānā, kurš noteikts direktīvas 2000/60/EK 13. pantā.

Lai rehabilitētu tilpi, pasākumu programmā var iekļaut rehabilitācijas pasākumus, kā arī darbības, lai novērstu jebkādu piesārņojuma izplatīšanos. Šos noteikumus piemēro, neskarot Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 4. un 5. punktu.

4. pants

Gruntsūdeņu ķīmiskās kvalitātes rādītāju novērtēšana

- 1. Dalībvalstis klasificē gruntsūdens tilpi kā tādu, kuras ķīmiskās kvalitātes rādītāji ir labi, ja tie atbilst gruntsūdeņu kvalitātes standartiem visos uzraudzības punktos, kas noteikti saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 8. pantu un V pielikumu nolūkā novērtēt gruntsūdeņu ķīmiskās kvalitātes rādītājus.***
- 2. Ja kādā no uzraudzības punktiem gruntsūdeņu ķīmiskās kvalitātes rādītāji neatbilst kvalitātes standartam, dalībvalstis veic izpēti, lai noskaidrotu, vai šī neatbilstība norāda uz to, ka:***

- a) *nav izpildīts viens vai vairāki no Direktīvas 2000/60/EK V pielikuma 2.3.2. tabulā minētajiem nosacījumiem, lai gruntsūdeņu ķīmiskās kvalitātes rādītājus atzītu par labiem, vai*
 - b) *dzeramā ūdens piegāde netiek aizsargāta atbilstīgi Direktīvas 2000/60/EK 7. panta prasībām.*
3. *Gruntsūdens tilpi uzskata par tādu, kuras ķīmiskās kvalitātes rādītāji ir slikti, tikai tad, ja šī panta 2. punktā minētās izpētes rezultātā ir konstatēts viens vai vairāki no 2. punkta a) vai b) apakšpunktā minētajiem gadījumiem.*

5. pants

Gruntsūdeņu kvalitātes standarti, kas noteikti dalībvalsts līmenī, upes baseina līmenī vai gruntsūdens tilpes vai tilpju grupas līmenī

1. *Nepieciešamības gadījumā dalībvalstis saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta un II pielikuma noteikumiem nosaka gruntsūdeņu kvalitātes standartus attiecībā uz katru papildu piesārņojošo vielu, kuras šo valstu teritorijā ir identificētas kā būtisks iemesls tam, lai gruntsūdens tilpes vai gruntsūdens tilpju grupu raksturotu kā apdraudētu. Šos gruntsūdeņu kvalitātes standartus cita starpā izmanto, lai saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 5. panta 2. punktu veiktu gruntsūdens stāvokļa pārskatīšanu.*

Šos gruntsūdeņu kvalitātes standartus var noteikt visai dalībvalsts teritorijai, atsevišķam upes baseinu apgabalam, tai gruntsūdens tilpei vai tilpju grupai, kura atzīta par apdraudētu.

Dalībvalstis var izvirzīt prasību, ka, nosakot gruntsūdeņu kvalitātes standartus, jāņem vērā ūdenī dabiskā veidā esošo vielu līmenis.

2. *Tām ūdenstilpēm, kas atrodas starptautiskā upes baseina apgabalā, attiecīgās dalībvalstis, ņemot vērā savus īpašos valsts un reģionālos apstākļus, kopīgi nosaka kvalitātes standartus un vērtēšanas metodes, lai nodrošinātu gruntsūdens tilpju ķīmiskās kvalitātes rādītāju novērtēšanas kritērijus.*

Ja attiecīgās dalībvalstis nespēj panākt vienošanos, tās saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 12. pantu var iesniegt šo jautājumu Komisijai, kas sniedz atbildi sešu mēnešu laikā.

3. Dalībvalstis vēlākais 2006. gada 22. jūnijā iesniedz Komisijai visu to piesārņojošo vielu sarakstu, kurām tās ir noteikušas **gruntsūdeņu kvalitātes standartus**. Par katru šajā sarakstā minēto piesārņojošo vielu dalībvalstis sniedz šīs direktīvas III pielikuma B daļā noteikto **informāciju**.

6. pants

Kopienas līmenī noteikto gruntsūdeņu kvalitātes standartu saraksta pārskatīšana

Komisija sākotnēji trīs gadus pēc 5. panta 3. punktā noteiktā termiņa un turpmāk ik pēc sešiem gadiem:

- ***pārskata Kopienas līmenī noteikto gruntsūdeņu kvalitātes standartu sarakstu (šīs direktīvas I pielikums), pamatojoties jo īpaši uz dalībvalstu atbilstīgi 5. panta 3. punktam sagatavoto informāciju, zinātnisko un tehnisko progresu un Direktīvas 2000/60/EK 16. panta 5. punktā minētās komitejas atzinumu,***
- ***sagatavo kopsavilkuma ziņojumu un vajadzības gadījumā saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru iesniedz direktīvas priekšlikumus par piesārņojošo vielu un/vai atbilstīgo piesārņojošo vielu koncentrācijas saraksta grozīšanu.***

7. pants

Kritēriji ievērojamu un stabilu augšupejošu tendenču identificēšanai un tendenču maiņas sākuma punktu noteikšanai

Saskaņā ar šīs direktīvas IV pielikumu dalībvalstis identificē visas ***cilvēka darbības rezultātā radušās*** piesārņojošo vielu koncentrācijas ievērojamas un stabilas augšupejošas tendences, kas ir konstatētas gruntsūdens tilpēs vai tilpju grupās, kā arī nosaka attiecīgās tendences maiņas sākuma punktu.

Attiecībā uz tām gruntsūdens tilpēm, kurās ir konstatēta piesārņojošo vielu ievērojama un stabila augšupejoša tendence **salīdzinājumā ar to pamatkoncentrāciju**, dalībvalstis, izmantojot Direktīvas 2000/60/EK 11. pantā minētās pasākumu programmas, panāk tendences maiņu, lai pakāpeniski samazinātu gruntsūdeņu piesārņojumu **un novērstu to kvalitātes pasliktināšanos**.

Lai pārliecinātos, ka piesārņojums no piesārņotajām vietām neizplatās tālāk par kādu noteiktu apgabalu un nepasliktina attiecīgās gruntsūdens tilpes ķīmiskās kvalitātes rādītājus, tajās gruntsūdens tilpēs, kuras skāruši piesārņojuma avoti, attiecībā uz atbilstīgajām piesārņojošām vielām veic tendenču īpašu novērtēšanu un to maiņu.

Pasākumu programmas var ietvert atbilstīgus juridiska, administratīva vai līguma rakstura pasākumus. Ja šie pasākumi ir vienlīdz piemēroti, priekšroku dod risinājumiem, kam piemīt līguma raksturs un kas pamatojas uz sadarbību, nevis reglamentējošiem pasākumiem.

8. pants

Mērīšanas metodes

1. **Katra dalībvalsts Komisijai iesniedz pilnīgu mērīšanas metožu aprakstu katrai no vielām, kurām Kopienas vai dalībvalsts līmenī ir noteikts gruntsūdeņu kvalitātes standarts.**
2. **Komisija nosaka, vai mērīšanas metodes ir pilnībā salīdzināmas un vai to atšķirības var novest pie sagrozījumiem, kas izraisītu šīs direktīvas kļūdainu vai nevienlīdzīgu piemērošanu Kopienas teritorijā. Noteicošie faktori ir vietējie klimata apstākļi un augsnes veidi.**
3. **Pamatojoties uz iegūto informāciju, Komisija apstiprina vai noraida dalībvalstu iesniegtās mērīšanas metodes.**
4. **Ja Komisija noraida dalībvalsts iesniegtās mērīšanas metodes, attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar šī panta 1.–3. punkta noteikumiem iesniedz Komisijai apstiprināšanai pārskatītas mērīšanas metodes.**

5. ***Apstiprinātās mērīšanas metodes izmanto visās dalībvalstīs, sākot no Direktīvas 2000/60/EK 8. pantā noteiktā datuma.***

9. pants

Pasākumi, lai novērstu vai ierobežotu ***piesārņojošu vielu ievadīšanu*** gruntsūdenī

Papildus Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punktā noteiktajiem pamatpasākumiem dalībvalstis nodrošina, ka katra upes baseinu apgabala pasākumu programmās ir paredzēti pasākumi, lai novērstu jebkuru minētās direktīvas VIII pielikuma 1.–6. punktā minēto piesārņojošo vielu netiešu izplūdi gruntsūdenī.

Neskarot citās gruntsūdeņu aizsardzības jomās noteiktos kvalitātes standartus, šis noteikums neattiecas uz gadījumiem, kad izplūst:

- a) ***notekūdeņi no izolētiem mājokļiem piederošām attīrīšanas iekārtām,***
- b) ***citas piesārņojošas vielas tik mazos apjomos un koncentrācijā, ka tās neapdraud gruntsūdeņu kvalitāti,***
- c) ***ūdens gruntsūdeņu mākslīgai bagātināšanai to sabiedriskās apsaimniekošanas nolūkā.***

Pasākumus saskaņā ar šī panta otro daļu var īstenot tikai gadījumos, kad dalībvalstu kompetentās iestādes ir noteikušas gruntsūdeņu un it īpaši to kvalitātes monitoringu.

Īstenojot šajā pantā prasītos pasākumus, ņem vērā labāko praksi vides jomā, kā arī vislabāko pieejamo tehnoloģiju.

Ja netieša izplūde ir atļauta, nepieciešamības gadījumā ņem vērā gruntsūdeņus ietekmējošos izplūdes avotus.

Būtiska tieša un netieša izplūde no vēsturiski piesārņotām vietām ir jāizvērtē, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts noteikumiem. Vēsturiski piesārņotu vietu izvērtēšanas un rehabilitācijas kritērijus nosaka Direktīvas 2000/60/EK 13. pantā minētajā upju baseinu apsaimniekošanas plānā. Jebkurā nākamā pasākumu programmā jāietver rehabilitācijas mērķis, kuru var sasniegt ar saprātīgām izmaksām, bet kuram vismaz ir jānovērš piesārņojuma jebkāda turpmākā izplatīšanās. Direktīvas 2000/60/EK 4. panta 4. un 5. punkts paliek neskarts.

Papildus Direktīvas 2000/60/EK 11. pantā noteiktajām pasākumu programmām dalībvalstis iesniedz izņēmumu kopsavilkumu.

10. pants **Preventīvie pasākumi**

Preventīvie pasākumi, kas minēti 9. pantā, ietver izpēti attiecībā uz atbilstīgā apgabala hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, augsnes un tās apakškārtas iespējamo attīrīšanās spēju, kā arī risku saistībā ar gruntsūdeņu piesārņojumu un to kvalitātes maiņu izplūdes rezultātā, kā arī ar šiem pasākumiem jānosaka, vai vielu izplūde gruntsūdeņos ir apmierinošs risinājums no vides aspekta.

11. pants **Piesārņotājs maksā princips**

Saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 9. pantu dalībvalstis veic pasākumus, lai piesārņotāju informētu par izmaksām sakarā ar gruntsūdeņu piesārņošanu.

Ja gruntsūdeņu piesārņojuma avots ir tādas produkcijas ražošana vai izmantošana, kuru pārdod iekšējā tirgū, Komisija uzņemas veikt pasākumus, lai attiecīgajiem piesārņojuma avotiem piemērotu atbilstīgu un samērīgu naudas sodu.

12. pants
Izpēte un izplatīšana

Komisija, vienojoties ar dalībvalstīm, veicina ūdens nesējslāņu aprakstīšanas un monitoringa rādītāju mērīšanas un aprēķināšanas zināmu metožu izplatīšanu, kā arī veicina jaunu izpēti, lai uzlabotu gruntsūdens tilpju un to kvalitātes monitoringam un apsaimniekošanai, tostarp attiecībā uz gruntsūdens ekosistēmām, pieejamās tehnoloģijas.

13. pants
Minerālūdens un ārstnieciskā ūdens avotu aizsardzība

Komisija un dalībvalstis nosaka kopīgu metodoloģiju to ūdens nesējslāņu aizsardzības apgabalu noteikšanai, kuri nodrošina minerālūdens un ārstnieciskā ūdens avotus, nolūkā garantēt šo apgabalu respektēšanu, plānojot pasākumus saistībā ar rūpniecības un pilsētas attīstību.

14. pants
Pārejas pasākumi

Laika posmā *no ...* līdz* 2013. gada 22. decembrim iepriekšējā izmeklēšanā un atļaujas piešķiršanā, ievērojot Direktīvas 80/86/EEK 4. un 5. pantu, ņem vērā šīs direktīvas 3., 5. un 7. pantā noteiktās prasības.

15. pants
Tehniski pielāgojumi

Šīs direktīvas II **un** IV pielikumu var pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 21. panta 2. punktā minēto procedūru, ņemot vērā Direktīvas 2000/60/EK 13. panta 7. punktā minēto laika posmu, kas paredzēts upju baseinu apsaimniekošanas plānu pārskatīšanai un atjaunināšanai.

Lai sagatavotos "Inspire" programmas īstenošanai, Padome nosaka kopīgu metodoloģiju ūdens nesējslāņu kataloga izveidei. Šajā sakarā dalībvalstis sāk apkopot datus, tīklīdz šī direktīva stājas spēkā.

* 18 mēnešus pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.

16. pants
Īstenošana

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības *vēlākais ...* *. *Dalībvalstis* par to nekavējoties informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka to, kā izdarāma šāda atsauce.

17. pants
Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī".

18. pants
Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

,

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

* *18 mēnešus pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas.*

I PIELIKUMS

ĶĪMISKĀS KVALITĀTES LABI RĀDĪTĀJI — GRUNTSŪDEŅU KVALITĀTES STANDARTI

A. *Apdraudētu gruntsūdens tilpju klasificēšana un to stāvokļa novērtēšana*

Pēc tam, kad ir iesniegti rezultāti attiecībā uz atsevišķo mērījuma punktu novērtēšanu un klasificēšanu, kas veikta saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta 1., 2. un 3. punkta noteikumiem, veic apdraudēto gruntsūdeņu tilpju vai tilpju grupu klasificēšanu, pamatojoties uz Direktīvas 2000/60/EK 5. pantu.

Atbilstīgos testus veic augšējās ūdens nesējslāņos.

B. *Gruntsūdeņu ķīmiskās kvalitātes labu rādītāju standarti*

Piesārņojoša viela	Kvalitātes standarti ^{1, 2}	Piezīmes
Nitrāti	50 mg/l	
Pesticīdu aktīvās sastāvdaļas, tostarp to attiecīgie metabolīti, kā arī sadalīšanās un ķīmiskās reakcijas produkti ³	0,1 µg/l	<i>Gruntsūdeņu kvalitātes standarts attiecas uz visām gruntsūdeņu tilpēm, izņemot gadījumus, kad dzeramā ūdens standarti attiecībā uz pesticīdiem un to būtiskajiem metabolītiem ir stingrāki nekā 0,1 µg/l. Šiem apgabaliem piemēro dzeramā ūdens standartus. Pesticīdu un to metabolītu kopējais koncentrācijas līmenis visās gruntsūdeņu tilpēs nedrīkst pārsniegt 0,5 µg/l.</i>
<i>Pesticīdu/metabolītu kopējais koncentrācijas līmenis</i>	<i>0,5 µg/l</i>	

¹ Ja attiecībā uz konkrētu gruntsūdeņu tilpi uzskata, ka gruntsūdeņu kvalitātes standarta dēļ varētu nesasnēgt Direktīvas 2000/60/EK 4. pantā minētos mērķus saistītiem virszemes ūdeņiem vai ka varētu ievērojami pasliktināties šādu tilpju ekoloģiskā vai ķīmiskā kvalitāte, vai arī ka varētu rasties ievērojams kaitējums tām virszemes ekosistēmām, kuras ir tieši atkarīgas no attiecīgās gruntsūdeņu tilpes, saskaņā ar šīs direktīvas 5. pantu un IV pielikumu nosaka stingrāki *gruntsūdeņu kvalitātes standarti*.

² Atbilstību standartiem *novērtē saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK V pielikuma 2.4.5. iedaļu, šīs direktīvas 6. pantu, kā arī tiem Kopienas tiesību aktiem, pamatojoties uz kuriem, šie standarti ir noteikti.*

³ Ar pesticīdiem saprot augu aizsardzības līdzekļus un biocīdos produktus, kā noteikts attiecīgi Direktīvas 91/414/EEK 2. pantā un Direktīvas 98/8/EK 2. pantā.

II PIELIKUMS

KOPĪGIE KRITĒRIJI KVALITĀTES STANDARTU NOTEIKŠANAI SAISTĪBĀ AR GRUNTSŪDEŅU ĶĪMISKĀS KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANU

1. *Dalībvalstis gruntsūdens kvalitātes standartus nosaka, pamatojoties uz šādiem aspektiem:*
 - a) *gruntsūdens tilpi vai tilpju grupu raksturojošie rādītāji, attiecībā uz kuriem izmanto kvalitātes standartus;*
 - b) *attiecīgo piesārņojošo vielu raksturīgās īpašības;*
 - c) *uzraudzības punktu izvietojums.*
2. *Gruntsūdens tilpes kvalitātes standarts atspoguļo tādu piesārņojošas vielas koncentrācijas līmeni, kura pārsniegšana norāda uz risku, ka:*
 - a) *nav izpildīts viens vai vairāki no Direktīvas 2000/60/EK V pielikuma 2.3.2. tabulā minētajiem nosacījumiem vai*
 - b) *dzeramā ūdens piegāde netiek aizsargāta atbilstīgi Direktīvas 2000/60/EK 7. panta prasībām.*

III PIELIKUMS

KVALITĀTES STANDARTI GRUNTSŪDENI PIESĀRŅOJOŠĀM VIELĀM

A.1 daļā — *kaitīgo vielu* obligātais saraksts, attiecībā uz kurām dalībvalstīm saskaņā ar šīs direktīvas 5. pantu jānosaka *gruntsūdeņu kvalitātes standarti*

Viela vai jons	<i>Piezīmes</i>
Amonijs Arsēns <i>Kadmijs</i> <i>Svins</i> Dzīvsudrabs <i>Trihloroetilēns</i> <i>Tetrahaloroetilēns</i>	<i>To vielu vai jonu obligātais saraksts, kuri ir sastopami dabiskā veidā vai cilvēku darbības rezultātā</i>

A.2 daļā — *rādītāju* obligātais saraksts, attiecībā uz kurām dalībvalstīm saskaņā ar šīs direktīvas 5. pantu jānosaka *gruntsūdeņu kvalitātes standarti*

Viela	<i>Piezīmes</i>
<i>Hlorīds</i> <i>Sulfāts</i> <i>Alumīnijs</i>	

B daļa: Informācija, kas dalībvalstīm jāsniedz saistībā ar to piesārņojošo vielu sarakstu, kurām ir *noteikti gruntsūdeņu kvalitātes standarti*

Saskaņā ar šīs direktīvas **5. pantu** un II pielikuma **1.** iedaļu dalībvalstis par katru piesārņojošo vielu, kuras dēļ gruntsūdens tilpes raksturo kā apdraudētās **un kuru dalībvalstīs izmanto saistībā ar kvalitātes standartiem attiecībā uz ķīmiskās kvalitātes labiem rādītājiem**, sniedz vismaz turpmāk minēto informāciju.

1. INFORMĀCIJA PAR GRUNTSŪDENS TILPĒM, KURAS RAKSTURO KĀ APDRAUDĒTAS
 - 1.1. Informācija par to gruntsūdens tilpju skaitu, **kurās ir konstatētas tādas piesārņojošas vielas, attiecībā uz kurām dalībvalsts līmenī ir noteikti gruntsūdeņu kvalitātes standarti.**
 - 1.2. Informācija par katru gruntsūdens tilpi, kas **šī iemesla dēļ** raksturota kā apdraudēta, jo īpaši tilpes lielums, gruntsūdens tilpes saistība ar saistītajiem virszemes ūdeņiem un atkarīgajām sauszemes ekosistēmām, **gruntsūdeņu izmantošana dzeramā ūdens vajadzībām**, kā arī fona līmeņi gruntsūdens tilpēs, ja tās ir dabā sastopamas vielas.
2. INFORMĀCIJA PAR **GRUNTSŪDEŅU KVALITĀTES STANDARTU** NOTEIKŠANU
 - 2.1. **Gruntsūdeņu kvalitātes standarti**, neatkarīgi no tā, vai **tie** ir spēkā dalībvalsts līmenī, upes baseinu apgabala līmenī vai atsevišķām gruntsūdens tilpēm vai tilpju grupām.
 - 2.2. Saistība starp **gruntsūdeņu kvalitātes standartiem** un novērotajiem fona līmeņiem, ja tās ir dabā sastopamas vielas.

Ja dabā sastopamu vielu fona līmenis gruntsūdeņos nav zināms, to nosaka saskaņā ar labākajām profesionālās novērtēšanas metodēm.

IV PIELIKUMS

IEVĒROJAMU UN STABILU AUGŠUPEJOŠU TENDENČU IDENTIFICĒŠANA UN MAZINĀŠANA

1. IEVĒROJAMU UN STABILU AUGŠUPEJOŠU TENDENČU IDENTIFICĒŠANA

Dalībvalstis identificē ievērojamas un stabilas augšupejošas tendences, ņemot vērā turpmāk minētās prasības.

1.1. Saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK V pielikuma 2.4. iedaļu monitoringa programmu pielāgo tā, lai var noteikt visas ievērojamas un stabilas augšupejošas tendences to kaitīgo vielu koncentrācijai, kuras ir identificētas saskaņā ar šīs direktīvas **3. panta 1., 2. un 3. punktu, 5. pantu, kā arī I pielikumu.**

1.2. Ievērojamo un stabilu augšupejošu tendenču identificēšanas procedūras pamatā ir šāda procedūra:

- a) **monitoringa programmās iegūto mērījumu novērtēšana** pamatojas uz **tendenču analīzi saskaņā ar statistikas metodēm, izmantojot tās aritmētiskās vidējās vērtības, kuras izlases periodā iegūtas** katrā no **mērījumu punktiem** katrā gruntsūdens tilpē vai tilpju grupā **un kuras** aprēķina, pamatojoties uz monitoringu reizi ceturksnī, reizi pusgadā vai reizi gadā. **Ir jānodrošina monitoringa punktu salīdzināmība;**
- b) lai izvairītos no novirzēm tendenču noteikšanā, **visiem tiem mērījumiem**, kas ir zem kvantitatīvās noteikšanas robežas, aprēķinos **piešķir vērtību, kas ir vienāda ar pusi no minētās kvantitatīvās noteikšanas robeža;**
- c) datu vērtību minimālais skaits un laikrindu minimālais ilgums ir noteikts turpmāk dotajā tabulā. Laikrindas nepārsniedz **sešus** gadus;

Monitoringa biežums	Minimālais gadu skaits	Maksimālais gadu skaits	Minimālais mērījumu skaits
Reizi gadā	6	6	8
Reizi pusgadā	5	6	10
Reizi ceturksnī	5	6	15

d) jāizvairās no divu vai vairāku datu vērtību iztrūkuma, un ir jāapsver turpmākās prasības attiecībā uz paraugu ņemšanas sistēmu, lai varētu aprēķināt ticamus rezultātus.

1.3. Ievērojamu un stabilu augšupejošu tendenču noteikšanā attiecībā uz to vielu koncentrāciju, kas rodas gan dabiski, gan cilvēka darbības rezultātā, ņem vērā datus, kuri ir apkopoti pirms monitoringa programmas sākuma, lai ziņotu par tendenču identificēšanu saistībā ar Direktīvas 2000/60/EK 13. pantā izklāstīto upes baseina pirmo apsaimniekošanas plānu.

1.4. ***Procedūru tendences novērtēšanas sākuma punkta identificēšanai nosaka, ņemot vērā noteiktu laika posmu un pamatojoties vismaz uz tiem monitoringa datiem, kuri apkopoti saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 8. pantu. Šajā gadījumā atskaites punkti atbilst monitoringa programmas sākumam.***

Ja ir dati, kas ir iegūti pirms monitoringa programmas sākuma, tie ir jāizmanto atskaites punktu noteikšanai saistībā ar tendenču maiņas sākuma punkta noteikšanu.

1.5. Līdzīgi īpašu tendenču novērtēšanu veic tajos gruntsūdens tilpju apgabalos, kuros ievērojamas un stabilas augšupejošas tendences to kaitīgo vielu koncentrācijai, kas ir identificētas saskaņā ar šīs direktīvas 5. pantu, varētu negatīvi ietekmēt saistītas ūdens ekosistēmas vai atkarīgas virszemes ekosistēmas, vai arī traucēt gruntsūdens tā brīža vai turpmākajai izmantošanai.

1.6. Ievērojamu un stabilu augšupejošu tendenču identificēšana pamatojas uz šīs direktīvas II pielikumā noteikto procedūru ķīmiskās kvalitātes rādītāju novērtēšanai.

1.7. ***Veicot mērījumus gruntsūdens tilpēs, dalībvalstis sadarbībā ar struktūrām, kas atbild par upju baseinu apgabaliem, nosaka ūdens nesējslāņa ūdens līdzsvaru un līmeni, izmantojot atbilstīgus rādītājus, kas definēti, pamatojoties uz vēsturiskiem datiem un šim nolūkam izveidotiem monitoringa tīkliem.***

2. TENDENČU MAIŅAS SĀKUMA PUNKTI

2.1. Attiecībā uz tendenču maiņu galvenā uzmanība jāpievērš tendencēm, kas rada kaitējuma risku ***gruntsūdeņiem***, saistītām ūdens ekosistēmām, tieši atkarīgām virszemes ekosistēmām, cilvēku veselībai vai ūdens vides likumīgai ***izmantošanai***.

- 2.2. **Mērīšanas** vērtību minimālais skaits un laikrindu minimālais ilgums tendenču maiņas analīzei pa gadiem saskaņā ar šā pielikuma 1.2. punkta c) apakšpunktu ietver izvēlēto monitoringa biežumu un ir atkarīgs tā, kā arī ir noteikts turpmāk dotajā tabulā. Laikrindas nepārsniedz **sešus** gadus.

Monitoringa biežums	Minimālais gadu skaits	Maksimālais gadu skaits	Minimālais mērījumu skaits
Reizi gadā	6	6	14
Reizi pusgadā	10	6	18
Reizi ceturksnī	10	6	30

- 2.3. Tendences maiņa notiek tad, ja pirmā daļā tendences līkne ir pozitīva un otrajā daļā — negatīva. Lai tendenču maiņu varētu ticami novērtēt, nodrošina, ka vērtību skaits pirms un pēc pārtraukuma laikrindās ir atbilstošs monitoringa biežumam.
- 2.4. Lēmums par tendenču maiņu balstās arī uz piesārņojošo vielu koncentrācijas augšupjejošas un stabilas palielināšanās ekoloģisko nozīmi. Kā ieteicamā vērtība un saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 17. panta 4. punktu sākuma punkts tendenču maiņai ir ne vairāk kā 75 % no šīs direktīvas B daļas I pielikumā noteiktajiem kvalitātes standartiem un/vai saskaņā ar šīs direktīvas 5. pantu noteiktajiem gruntsūdens kvalitātes **standartiem**.
- 2.5. **Tiktīdz** atskaites punkts ir noteikts saskaņā ar šā pielikuma 2.1. punktu, to izmanto gruntsūdens tilpēm, kas ir raksturotas kā apdraudētas, un saistītajām vielām, un to nemaina.